

METODICKÁ PŘÍRUČKA

k aplikaci pojmu „jeden podnik“ z pohledu pravidel podpory *de minimis*

Účinnost od 1. 7. 2014

Revize: 12. 6. 2017

OBSAH

1. Účel příručky.....	2
2. Definice „jednoho podniku“	2
3. Kdy je skupina subjektů považována za „jeden podnik“?	3
3.1. Podniky bez přímé vazby na orgán veřejné moci a jejich propojenost	3
3.2. Podniky s přímou vazbou na orgán veřejné moci a jejich propojenost	6
4. Často kladené otázky ohledně pojmu „jeden podnik“	8

1. Účel příručky

Koordinační orgány veřejné podpory (Úřad pro ochranu hospodářské soutěže a Ministerstvo zemědělství) vypracovaly tuto příručku za účelem lepší orientace poskytovatelů, ale také příjemců podpory *de minimis* v předemtné problematice.

Tato příručka je určena pouze k aplikaci pojmu „jeden podnik“ z pohledu pravidel podpory *de minimis* a má doporučující charakter. Není určena k výkladu definice malých a středních podniků dle příslušných předpisů Evropské unie.

Příručka zahrnuje obecný náhled na danou problematiku. Při aplikaci pravidel podpory *de minimis* je vždy nutné zohledňovat případná specifika daného případu.

Rozhodovací pravomoc v oblasti veřejné podpory přísluší Evropské komisi, resp. příslušným soudním orgánům EU. Pouze tyto mohou svým rozhodnutím poskytnout právní jistotu v oblasti veřejné podpory.

2. Definice „jednoho podniku“

Pro účely pravidel hospodářské soutěže je podnikem jakýkoliv subjekt vykonávající hospodářskou činnost nezávisle na právním postavení tohoto subjektu a způsobu jeho financování. Soudní dvůr EU rozhodl, že všechny subjekty kontrolované (právně či fakticky) týmž subjektem by se pro účely použití pravidla *de minimis* měly pokládat za jeden podnik¹.

Komise proto z jasně stanovených kritérií, která definují „propojené podniky“ v rámci definice malých a středních podniků obsažené v doporučení Komise 2003/361/ES² vybrala taková kritéria, na základě kterých lze posoudit, v jakých případech se dva či více subjektů mají považovat **pro účely poskytnutí podpory *de minimis* za „propojené podniky“, tedy za „jeden podnik“**. Nařízení Komise v oblasti poskytování podpory *de minimis* pro období 2014-2020 proto nově obsahují definici „jednoho podniku“, který je způsobilý čerpat maximální výši podpory *de minimis* za rozhodné období tří účetních let dle konkrétního nařízení. Jedná se o následující nařízení:

- nařízení Komise (EU) č. 1407/2013 ze dne 18. prosince 2013 o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na podporu *de minimis*³ (dále jen „nařízení č. 1407/2013“) s limitem 200 000 EUR za rozhodné období tří účetních let;
- nařízení Komise (EU) č. 1408/2013 ze dne 18. prosince 2013 o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na podporu *de minimis* v odvětví zemědělství⁴ (dále jen „nařízení č. 1408/2013“) s limitem 15 000 EUR za rozhodné období tří účetních let;
- nařízení Komise (EU) č. 717/2014 ze dne 27. června 2014 o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na podporu *de minimis* v odvětví rybolovu a akvakultury⁵ (dále jen „nařízení č. 717/2014“) s limitem 30 000 EUR za rozhodné období tří účetních let.

¹ Rozsudek ve věci *Nizozemsko v. Komise*, C-382/99, Recueil 2002, s. I-5163.

² Doporučení Komise 2003/361/ES ze dne 6. května 2003 o definici mikropodniků, malých a středních podniků (Úř. věst. L 124, 20.5.2003, s. 36).

³ Úř. věst. L 352, 24. 12. 2013, s. 1.

⁴ Úř. věst. L 352, 24. 12. 2013, s. 1.

Pojem „jeden podnik“ („propojený podnik“) pro účely těchto nařízení zahrnuje veškeré subjekty, které mezi sebou mají alespoň jeden z následujících vztahů:

- a) jeden subjekt vlastní více než 50 % hlasovacích práv, která náležejí akcionářům nebo společníkům, v jiném subjektu;
- b) jeden subjekt má právo jmenovat nebo odvolat více než 50 % členů správního, řídicího nebo dozorčího orgánu jiného subjektu;
- c) jeden subjekt má právo uplatňovat více než 50% vliv v jiném subjektu podle smlouvy uzavřené s daným subjektem nebo dle ustanovení v zakladatelské smlouvě nebo ve stanovách tohoto subjektu;
- d) jeden subjekt, který je akcionářem nebo společníkem jiného subjektu, ovládá sám, v souladu s dohodou uzavřenou s jinými akcionáři nebo společníky daného subjektu, více než 50 % hlasovacích práv, náležejících akcionářům nebo společníkům, v daném subjektu.

Subjekty, které mají jakýkoli vztah uvedený pod písm. a) až d) prostřednictvím jednoho nebo více dalších subjektů, jsou také považovány za jeden podnik.

S ohledem na výše uvedené je tedy zapotřebí, aby žadatel při žádosti o podporu *de minimis* předložil informace o podnicích, které jsou s ním propojené dle výše uvedených vztahů.

3. Kdy je skupina subjektů považována za „jeden podnik“?

Pojem „jeden podnik“ („propojený podnik“) odpovídá hospodářské situaci podniků, které tvoří **skupinu podniků** prostřednictvím **přímého či nepřímého ovládnání většiny hlasovacích práv** podniku jiným podnikem nebo možností uplatňovat **rozhodující vliv** na jiný podnik. Typickým příkladem je 100% vlastněná dceřiná společnost. Propojenost podniků je nutno sledovat napříč všemi státy (podrobněji viz str. 8 otázka č. 1).

Nicméně hned na úvod je nezbytné poznamenat, že **podniky, které mají přímou vazbu na tentýž orgán veřejné moci (tj. obec, kraj apod.) a nemají žádný vzájemný vztah, se za „propojené podniky“ nepovažují.**

Klíčové je ujasnit si, zdali je příjemce podnikem bez přímé vazby na orgán veřejné moci, nebo zdali se jedná o příjemce, který je zřizovaný či vlastněný veřejným orgánem.

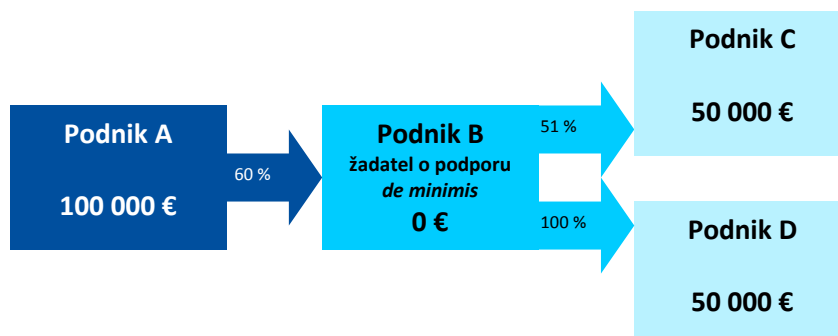
3.1. Podniky bez přímé vazby na orgán veřejné moci a jejich propojenost

Níže jsou uvedeny tři příklady skupin podniků, které nemají vazbu na orgán veřejné moci. V jednotlivých příkladech je vysvětleno, které podniky jsou s žadatelem propojené a v jaké výši může být žadateli případně poskytnuta podpora *de minimis* (např. na základě nařízení č. 1407/2013).

⁵ Úř. věst. L 190, 28. 6. 2014, s. 45.

PŘÍKLAD č. 1

Podnik B (žadatel o podporu *de minimis*) vlastní 51% podíl podniku C a 100% podíl podniku D. Nadto podnik A má 60% podíl v podniku B. Podniky v rozhodném období obdržely podporu *de minimis* dle níže uvedeného schématu.

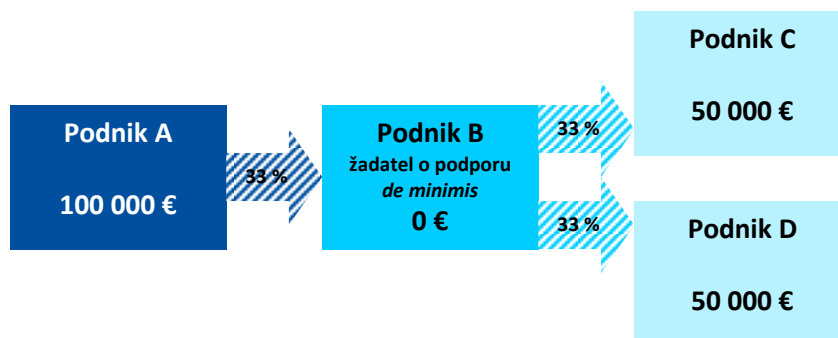

Jelikož je vlastnictví v každém výše uvedeném případě vyšší než 50 %, jsou podniky A, B, C a D považovány za propojené a je nutno na ně nahlížet jako na „jeden podnik“.

Jak je z výše uvedeného schématu patrné, tento „jeden podnik“ již v rozhodném období obdržel v součtu 200 000 EUR, a proto podnik B nemůže obdržet žádnou podporu v režimu *de minimis*, a to i přesto, že sám fakticky podporu *de minimis* v rozhodném období nečerpал.

PŘÍKLAD č. 2

Podnik B (žadatel o podporu *de minimis*) vlastní 33% podíl podniku C a 33% podíl podniku D. Nadto podnik A má 33% podíl v podniku B. Podniky obdržely v rozhodném období podporu *de minimis* dle níže uvedeného schématu.

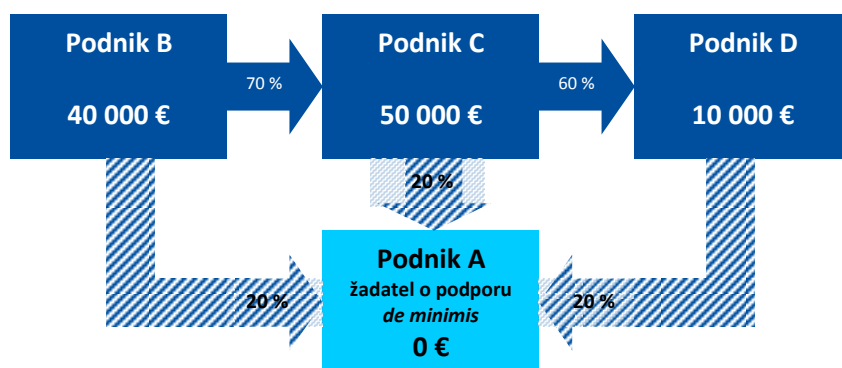

Jelikož je vlastnictví v každém výše uvedeném případě nižší než 50 %, nejsou podniky A, B, C a D považovány za propojené a nenahlíží se na ně jako na „jeden podnik“.

Podnik B tedy může obdržet plnou výši podpory *de minimis*, neboť je samostatným podnikem. V rozhodném období rovněž nečerpал podporu *de minimis*.

PŘÍKLAD č. 3

Podnik A (žadatel o podporu *de minimis*) má tři investory - podniky B, C a D - a každý z nich vlastní 20 % základního kapitálu podniku A nebo hlasovacích práv. Předmětní investoři jsou vzájemně propojeni a tvoří skupinu „propojených podniků“. Podnik B má 70% podíl v podniku C a podnik C má 60% podíl v podniku D. Podniky v rozhodném období obdržely podporu *de minimis* dle níže uvedeného schématu.

I když by se na první pohled zdálo, že podniky B, C a D nejsou propojené s podnikem A, neboť každý z nich vlastní pouze 20 % podniku A, opak je pravdou. Podniky B, C a D jsou vzájemně propojené a společně vlastní 60 % podniku A, a proto je nezbytné se na podniky s takovýmito vazbami dívat jako na „jeden podnik“.

Na základě výše uvedeného může podnik A čerpat v rozhodném období podporu pouze ve výši 100 000 EUR, neboť podniky B, C a D s ním propojené čerpaly již v rozhodném období 100 000 EUR.

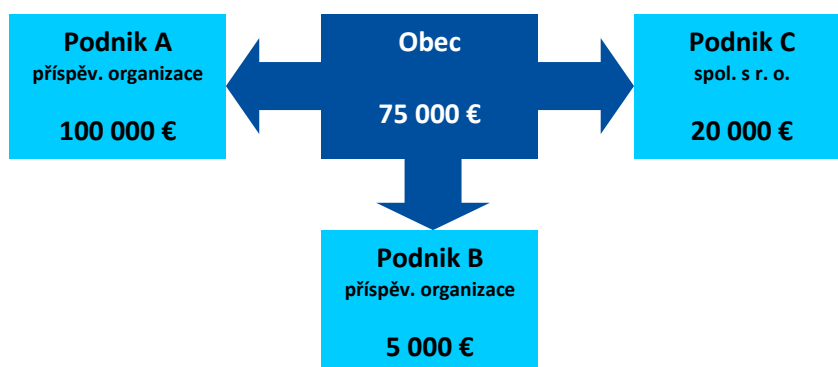
3.2. Podniky s přímou vazbou na orgán veřejné moci a jejich propojenost

U podniků, které mají přímou vazbu na orgán veřejné moci (tj. obec, kraj apod.), jsou pravidla benevolentnější. Tedy podniky, které mají přímou vazbu na tentýž orgán veřejné moci a nemají žádný vzájemný vztah, se za „propojené podniky“ nepovažují.

Dále v textu jsou uvedeny dva příklady skupin podniků, které mají vazbu na orgán veřejné moci. V jednotlivých příkladech je vysvětleno, zda jsou podniky považovány propojené a v jaké výši mohou dotčené podniky včetně orgánu veřejné moci obdržet podporu *de minimis* (např. na základě nařízení č. 1407/2013).

PŘÍKLAD č. 4

Obec vlastní dvě příspěvkové organizace (podnik A, B) a jednu společnost s ručením omezeným (podnik C). Předmětné subjekty v rozhodném období obdržely podporu *de minimis* dle níže uvedeného schématu.

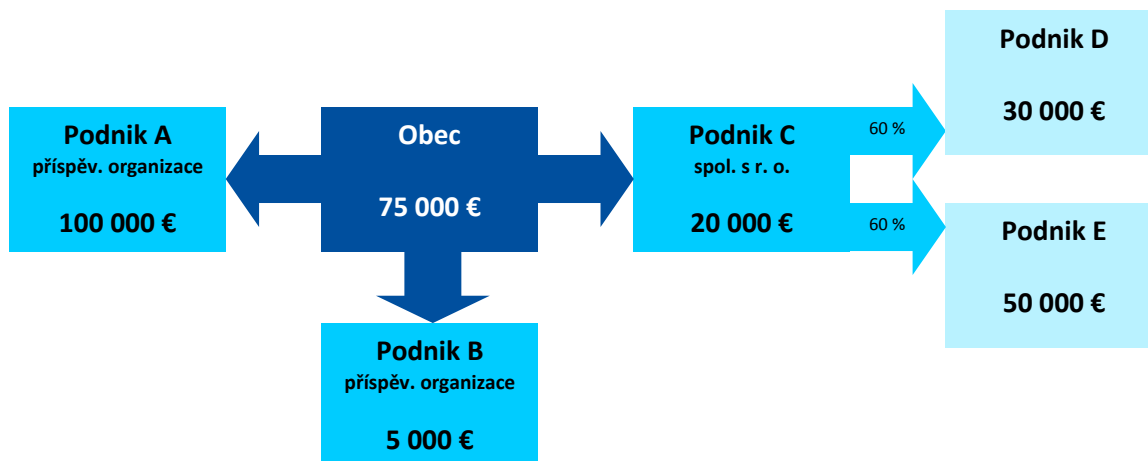

Jak je zřejmé ze zadání, tak všechny tři výše uvedené podniky mají přímou vazbu na tentýž orgán veřejné moci – obec. Podniky A, B a C tedy nejsou považovány za „propojené podniky“.

Jelikož subjekty v předmětné struktuře nejsou „jedním podnikem“, může každý z nich včetně obce obdržet v rozhodném období podporu do výše 200 000 EUR dle nařízení č. 1407/2013 (tj. podnik A může ještě obdržet 100 000 EUR, podnik B 195 000 EUR, podnik C 180 000 EUR a obec 125 000 EUR).

PŘÍKLAD č. 5

Obec vlastní dvě příspěvkové organizace (podnik A, B) a jednu společnost s ručením omezeným (podnik C), která vlastní podniky D a E a v každém z nich má 60% podíl. Předmětné subjekty v rozhodném období obdržely podporu *de minimis* dle níže uvedeného schématu.

Ze zadání je opět zjevné, že podniky A, B a C mají přímou vazbu na tentýž orgán veřejné moci – obec. Z výše uvedeného je tedy patrné, že podniky A, B a C nejsou považovány za „propojené podniky“. Dále je patrné, že podniky D a E jsou považované za „jeden podnik“ s podnikem C, neboť tento podnik vlastní více než 50% podíl obou podniků.

Jelikož podniky A, B a C nejsou „jediným podnikem“, tak dle nařízení č. 1407/2013 může podnik A v rozhodném období obdržet podporu *de minimis* ještě ve výši 100 000 EUR, podnik B ve výši 195 000 EUR a obec ve výši 125 000 EUR. V případě podniku C je ovšem nezbytné do výpočtu zbývajících limitů pro podporu *de minimis* připočítat i výši podpory *de minimis*, kterou obdržely podniky D a E. Podnik C (příp. podnik D nebo E) tedy může v rozhodném období ještě čerpat podporu *de minimis* ve výši 100 000 EUR.

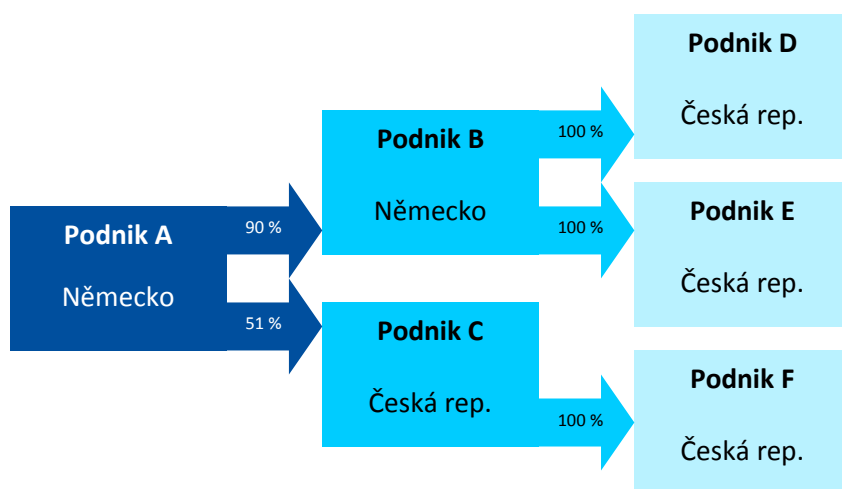
4. Často kladené otázky ohledně pojmu „jeden podnik“

OTÁZKA Č. 1

Zahrnují se v rámci sčítání podpor *de minimis* do „jednoho podniku“ pouze podniky registrované jako podnikatelé na území ČR?

Ne. Propojenost podniků je nezbytné posuzovat napříč všemi státy. Je tedy nezbytné zohledňovat propojení i přes dceřiné či mateřské společnosti sídlící v zahraničí, jeden podnik může tedy být propojen přes subjekty domácí i přes subjekty sídlící v jiných státech EU, ale i přes subjekty sídlící mimo EU.

Pro názornost je uveden následující příklad, kde je nastíněna hierarchická struktura podniků. Mateřská společnost (podnik A) sídlí v Německu a má dvě dceřiné společnosti (podnik B v Německu a podnik C v ČR), přičemž vlastní většinu jejich hlasovacích práv. Se souhlasem podniku A byly v ČR založeny podniky D, E a F - podniky D a E jsou 100% vlastněné podnikem B a podnik F je 100% vlastněn podnikem C.

Strop např. ve výši 200 000 EUR dle nařízení č. 1407/2013 se použije na podporu *de minimis*, kterou od poskytovatelů z jednoho členského státu může obdržet jeden podnik v rozhodném tříletém období. Ve výše uvedeném příkladu by tedy všechny uvedené podniky tvořily „jeden podnik“.

Na výpočet rozhodného limitu podpory *de minimis* poskytnuté poskytovateli z České republiky „jednomu podniku“ nemá vliv výše podpory *de minimis* obdržené podniky A, B, C, D, E a F ze strany poskytovatele z Německa. Pokud tedy poskytovatel z Německa v rozhodném období poskytne podniku A podporu *de minimis* ve výši 200 000 EUR, nemůže již žádnému z podniků B, C, D, E ani F poskytnout další podporu *de minimis*, neboť limit podpory *de minimis*, kterou může poskytnout poskytovatel z Německa tomuto jednomu podniku, již byl vyčerpán. Poskytovatel z České republiky nicméně zároveň kterémukoliv z podniků A, B, C, D, E a F může poskytnout podporu až do výše limitu 200 000 EUR, protože limit podpory *de minimis* za poskytovatele z České republiky ještě vyčerpán nebyl.

OTÁZKA Č. 2

V případě, že je podnik (žadatel o podporu) podnikající např. ve zpracovatelském odvětví propojen s jiným podnikem podnikajícím v oblasti, ve které by se uplatnil nižší limit pro podporu de minimis (např. v odvětví silniční nákladní dopravy), je možno u žadatele o podporu, který v tomto odvětví sám nepodniká, zachovat vyšší limit pro podporu de minimis, tj. 200 000 EUR?

Ano, je to možné.

OTÁZKA Č. 3

Posuzují se „propojené podniky“ pouze jako spojení právnických osob? Mohou se za „propojené subjekty“ považovat i subjekty (právnické osoby) ovládané stejnou fyzickou osobou?

Pravidla státní podpory včetně nařízení *de minimis* se použijí pouze na podniky. Podnik je vymezen jako jakýkoli subjekt vykonávající hospodářskou činnost nezávisle na právním postavení tohoto subjektu a způsobu jeho financování. Tímto subjektem může být fyzická i právnická osoba, která však musí vykonávat hospodářskou činnost, tj. nabízet na určitém trhu zboží či služby. Odpověď na otázku tedy závisí na tom, zdali daná fyzická osoba vykonává hospodářskou činnost, a tedy naplňuje znaky podniku, či nikoli. Je-li tomu tak, pak subjekty, jež tato fyzická osoba vykonávající hospodářskou činnost ovládá, budou pokládány za „jeden podnik“. Pokud fyzická osoba nevykonává hospodářskou činnost a pouze drží podíly či akcie v určitém subjektu, nejedná se zpravidla o výkon hospodářské činnosti, a proto subjekty nejsou považovány za „propojené podniky“.

OTÁZKA Č. 4

*Jsou podniky působící každý v jiném odvětví dle odlišného nařízení k *de minimis* považovány za „jeden podnik“?*

Na to, zdali určité podniky jsou či nejsou posouzeny jako „jeden podnik“, nemá odvětví, ve kterém tyto podniky podnikají, žádný vliv. „Jeden podnik“ proto může zahrnovat podniky působící v odlišných odvětvích, podporu *de minimis* pak může „jeden podnik“ získat až do výše použitelného limitu dle daného odvětví (maximálně však do výše 200 000 EUR za celý „jeden podnik“), ve kterém jednotlivé propojené podniky působí.